<u>અસ્વીકરણ</u>: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER:</u> The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========

કાનૂની પ્રતિનિધિઓ દ્વારા પઢિયાર પ્રહલાદજી ચેનાજી (ડિસેઝ્ડ)

વિરુદ્ધ

કાનૂની પ્રતિનિધિઓ દ્વારા મણિબેન જગમાલભાઈ (ડિસીઝ્ડ) અને અન્ય

(સિવિલ અપીલ નંબર ૧૩૮૨/૨૦૨૨)

માર્ચ ૦૩,૨૦૨૨

[એમ. આર. શાહ અને બી. વી. નાગરત્ના, ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ]

કાયમી મનાઈ હુકમ–નોંધાયેલ વેચાણ દસ્તાવેજ–વેચાણ દસ્તાવેજને રદ કરવા, ઘોષણા અને કાયમી મનાઈ હુકમની માંગ કરતો દાવો–ટ્રાયલ કોર્ટે કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત આપીને અને વેચાણ દસ્તાવેજ અને ઘોષણાને રદ કરવાની રાહતને નકારીને દાવાને આંશિક રીતે મંજૂરી આપી–પ્રથમ અપીલીય અદાલતે તેને સમર્થન આપ્યું–ઉચ્ચ અદાલતે એવી દલીલ કરતી અપીલને ફગાવી દીધી કે

મૂળ વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલી કાયમી મનાઈ હુકમની રાહતને નોંધપાત્ર રાહત કહી શકાય અને પરિણામી રાહત નહીં અને તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટને વાદીની તરફેણમાં કાયમી મનાઈ હુકમ આપવામાં ન્યાયી ઠેરવવામાં આવી હતી કારણ કે વાદીના કબજામાં દાવાની મિલકત હોવાનું/હોવાનું જણાયું હતું.–તેથી હાલની અપીલ– ઠરાવ્યુંદાવામાં વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલી મુખ્ય રાહત વેચાણ દસ્તાવેજ અને ઘોષણાને રદ કરવાની હતી–પ્રતિવાદીને તેના કબજામાં ખલેલ પહોંચાડતા કાયમી મનાઈ હુકમની વિનંતીને પરિણામી રાહત કહી શકાય– એકવાર દાવો મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત હોવાનું માનવામાં આવે તો ઘોષણાત્મક રાહત અને જ્યારે કાયમી મનાઈ હુકમ માટેની રાહત પરિણામી રાહત હતી, ત્યારે કાયમી મનાઈ હુકમ માટેની પ્રાર્થના, જે પરિણામી રાહત હતી તે પણ મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત હોવાનું કહી શકાય–મનાઈ હુકમ એ પરિણામી રાહત છે અને હુકમની પરિણામી રાહત સાથે ઘોષણા માટેના દાવામાં, તે પરિણામી રાહત નથી. તે વધુ રાહત સાથે ઘોષણા માટેનો દાવો છે–દાવો કરવામાં આવેલી વધુ રાહત, કોઈ ચોક્કસ કેસમાં ઘોષણા પર પરિણામી પર્યાપ્ત છે કે કેમ તે હંમેશા દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર આધારિત હોવું જોઈએ–જ્યાં એકવાર દાવો જાળવવા યોગ્ય ન હોય, ત્યાં મનાઈ હુકમની કોઈ રાહત આપી શકાતી નથી.મિલકતના સાચા માલિક સામે પણ મનાઈ હુકમ આપી શકાય છે, ત્યારે જ જ્યારે રાહત માંગતી વ્યક્તિ મિલકતનો કાયદેસર કબજો અને આનંદ માણે છે અને કાયદેસર રીતે કબજો મેળવવાનો હકદાર પણ હોય, ત્યારે તેને નિકાલ ન

કરે, સિવાય કે કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા સિવાય–એકવાર પક્ષકારોના અધિકારોનો ચુકાદો આપવામાં આવે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજના આધારે સાચો માલિક માનવામાં આવે અને સંપૂર્ણ વેચાણ વિચારણાની ચુકવણી પર, એવું કહી શકાય કે કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે અને તે પછી વાદી સાચા માલિક સામે કોઈ કાયમી મનાઈ હુકમનો હકદાર નથી.

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે,

ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ પરથી એવું લાગે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે મૂળ રાહત અને પરિણામી રાહત વચ્ચેના તફાવતની યોગ્ય રીતે પ્રશંસા કરી નથી.ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે તાત્કાલિક કેસમાં કાયમી હુકમની રાહતને નોંધપાત્ર રાહત કહી શકાય, જે સ્પષ્ટ રીતે ખોટો મત છે.દાવામાં વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલી મુખ્ય રાહત વેચાણ ખત અને ઘોષણાને રદ કરવાની હતી અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને તેના કબજામાં ખલેલ પહોંચાડવા પર પ્રતિબંધ મૂકવાની કાયમી મનાઈ હુકમની વિનંતીને પરિણામી રાહત કહી શકાય.તેથી, મિલકતનો હક એ કબજાની રાહતનો આધાર હતો.જો એમ હોય તો, વર્તમાન કેસમાં, કાયમી મનાઈ હુકમ માટેની રાહતને પરિણામી

રાહત કહી શકાય અને ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા અવલોકન અને ધાર્યા મુજબ નોંધપાત્ર રાહત નહીં.તેથી, એકવાર વાદી વેચાણ ખત રદ કરવાની કોઈ નોંધપાત્ર રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય અને કોઈ ઘોષણાત્મક રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય–મનાઈ હુકમની રાહતને પરિણામી રાહત કહી શકાય.તેથી, કાયમી હુકમ માટેની પ્રાર્થના નિષ્ફળ થવી જોઈએ.તાત્કાલિક કિસ્સામાં વાદીને દાવાની જમીનનો કાયદેસર કબજો હોવાનું કહી શકાતું નથી, એટલે કે, વાદીનો કબજો "કાયદેસર નથી અથવા કાયદા દ્વારા અધિકૃત નથી", વાદી કોઈપણ કાયમી મનાઈ હુકમ માટે હકદાર રહેશે નહીં.[પેરા ૧૧] [૪૬૯–બી–એફ]

દિલબૂ વિ. ધનરાજી (૨૦૦૦) ૭ એસસીસી ૭૦૨:[૨૦૦૦] ૩ પૂરક એસ. સી. આર. ૨૧૪; ઝારખંડ રાજ્ય આવાસ બોર્ડ વિરુદ્ધ દિદાર સિંહ અને અન્ય (૨૦૧૯) ૧૭ એસ. સી. સી. ૬૯૨; એ. સુબ્રમણ્યમ વિરુદ્ધ આર. પન્નીરસેલ્વમ (૨૦૨૧) ૩ એસ. સી. સી. ૬૭૫–પર આધાર રાખ્યો હતો.

૨. મનાઈ હુકમ એ પરિણામી રાહત છે અને મનાઈ હુકમની પરિણામી રાહત સાથે ઘોષણા માટેના દાવામાં, તે ઘોષણા માટેનો દાવો નથી, તે વધુ રાહત સાથે ઘોષણા માટેનો દાવો છે.દાવો કરવામાં આવેલી વધુ રાહત, કોઈ ચોક્કસ કેસમાં ઘોષણા પર પરિણામી પર્યાપ્ત છે કે કેમ તે હંમેશા દરેક કેસની હકીકતો અને

સંજોગો પર આધારિત હોવી જોઈએ.જ્યાં એકવાર દાવો જાળવવા યોગ્ય ન હોવાનું માનવામાં આવે છે, ત્યાં મનાઈ હુકમની કોઈ રાહત આપી શકાતી નથી.મિલકતના સાચા માલિક સામે પણ પ્રતિબંધ ત્યારે જ આપી શકાય છે જ્યારે રાહત માંગતી વ્યક્તિ કાયદેસર કબજામાં હોય અને મિલકતનો આનંદ માણે અને કાયદેસર રીતે કબજો મેળવવાનો હકદાર હોય, કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા સિવાય તેનો નિકાલ ન કરે.એકવાર પક્ષકારોના અધિકારોનો ચુકાદો આવી જાય અને નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજના આધારે અને સંપૂર્ણ વેચાણની ચૂકવણીના આધારે પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને સાચો માલિક ઠેરવવામાં આવે, ત્યારે એવું કહી શકાય કે કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે અને ત્યારબાદ વાદી સાચા માલિક સામે કોઈ કાયમી મનાઈ હુકમ મેળવવા માટે હકદાર નથી. [પરિચ્છેદ ૧૧.૧,૧૨.૧] [૪૬૯–F–H; ૪૭૧–F–G] A

૩. નીચેની તમામ અદાલતોએ વાદીની તરફેણમાં અને પ્રતિવાદી નંબર ૧, જે સાચો માલિક છે, તેની સામે કાયમી મનાઈ હુકમ આપવામાં ભૂલ કરી છે.વાદી પાસે કોઈ હક નથી અને નોંધાયેલ વેચાણ ખત અને ઘોષણાને રદ કરવાના દાવાને ફગાવી દીધા પછી, વાદી પ્રતિવાદી નંબર ૧–સાચા માલિક સામે કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત મેળવવા માટે હકદાર નથી.[પેરા ૧૩] [૪૭૧–G–H; ૪૭૨–A]

મારિયા માર્ગારીડા સિક્વેરા ફર્નાન્ડિસ વિ. ઈરાસ્મો જેક ડી સિક્વેરા (૨૦૧૨) ૫ એસસીસી ૩૭૦:[૨૦૧૨] ૩ એસસીઆર ૮૪૧; થોમસ કૂક (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ વિ.હોટેલ ઇમ્પીરિયલ (૨૦૦૬) ૮૮ ડી. આર. જે. ૫૪૫–પર આધાર રાખ્યો હતો.

અનાથુલા સુધાકર વિ. પી. બુચી રેડ્ડી (૨૦૦૮) ૪ એસસીસી ૫૯૪:[૨૦૦૮] ૫ એસ. સી. આર. ૩૩૧–સંદર્ભિત.

કેસ લો રેફરન્સ

[૨૦૦૮] ૫ એસ. સી. આર. ૩૩૧–પેરા ૪.૧ નો સંદર્ભ

[૨૦૦૦] ૩ પૂરક એસ. સી. આર. ૨૧૪–પેરા ૮.૧ પર આધારિત

(૨૦૧૯) ૧૭ એસ. સી. સી. ૬૯૨–પેરા ૯.૧ પર આધારિત

(૨૦૨૧) ૩ એસસીસી ૬૭૫–પેરા ૯.૩ પર આધારિત

[૨૦૧૨] ૩ એસ. સી. આર. ૮૪૧ પેરા ૧૨ પર આધાર રાખે છે

(૨૦૦૬) ૮૮ ડી. આર. જે. ૫૪૫–પેરા ૧૨ પર આધારિત

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શનઃસિવિલ અપીલ નંબર ૧૩૮૨/૨૦૨૨.

બીજી અપીલ No.૮/૨૦૧૬ માં અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત હાઈકોર્ટના ૨૪.૧૦.૨૦૧૮ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

પલ્લવ શિશોદિયા, વરિષ્ઠ વકીલ, ઋષભ સંચેતી, સુશ્રી પદ્મ પ્રિયા, અંચિત ભંડારી, સુશાંત રાવ, સુશ્રી સલોની ભંડારી, સુશ્રી રચીતા ચાવલા, કે. પરી વેંધન, અપીલકર્તાઓ માટે વકીલો.રઉફ રહીમ, અલી અસગર રહીમ, સામાવાળાઓ માટે વકીલો.

કોર્ટનો ચુકાદો જસ્ટિસ એમ. આર. શાહે આપ્યો હતો.

૧. ૨૦૧૬ની બીજી અપીલ નંબર ૮માં ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને તારીખ ૨૪/૧૦/૨૦૧૮ ના આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા, જેના દ્વારા ઉચ્ચ અદાલતે ઉપરોક્ત અપીલને ફગાવી દીધી છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમની પુષ્ટિ કરી છે, જેની પુષ્ટિ પ્રથમ અપીલ અદાલતે મૂળ વાદીની તરફેણમાં મનાઈ હુકમ આપીને પ્રતિવાદીને વાદીના કબજામાં ખલેલ પહોંચાડવા પર પ્રતિબંધ મૂક્યો છે, મૂળ પ્રતિવાદીએ વર્તમાન અપીલને પસંદ કરી છે.

૨. આ વિવાદ ડીસા જિલ્લાના મહાદેવિયા ગામમાં આવેલી ૬ એકર અને ૧૫ ગુંઠાની જમીન જેનો મહેસૂલ સર્વે નં. ૪૯ છે તેના સંદર્ભમાં છે.મૂળ વાદીના પતિએ અહીં અપીલકર્તાની તરફેણમાં ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ તારીખનો વેચાણ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂક્યો હતો–મૂળ પ્રતિવાદી (ત્યારબાદ "મૂળ પ્રતિવાદી" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) જેના દ્વારા તેણે તેની કૃષિ જમીન વેચી દીધી હતી.

૨.૧ વેચાણ દસ્તાવેજના આધારે, પ્રતિવાદી નંબર ૧ નું નામ વર્ષ ૧૯૭૬ માં જ મહેસૂલ રેકોર્ડમાં પરિવર્તિત કરવામાં આવ્યું હતું.મૂળ પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના સમગ્ર નામમાં વર્ષ ૧૯૭૬ થી જ મહેસૂલ રેકોર્ડમાં માલિક તરીકે ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો.પ્રતિવાદીઓ વતી કેસ છે કે ત્યારબાદ ૧૯૭૫ થી ૧૯૯૭ ની વચ્ચે, તેમણે જમીન પર બાંધકામ પ્રોજેક્ટ્સને અધિકૃત અને પૂર્ણ કર્યા હતા.તેણે બેંક લોનનો પણ લાભ લીધો હતો જ્યાં દાવાની મિલકત કોલેટરલ જામીન તરીકે આપવામાં આવી હતી.

૨.૨ વર્ષ ૧૯૯૯માં, મૂળ વાદીના પતિ, જેમણે નોંધાયેલ વેચાણ ખતને અમલમાં મૂક્યું હતું, તેમનું મૃત્યુ થયું હતું.આશરે ૨૨ વર્ષના સમયગાળા પછી, અહીં સામાવાળા નંબર ૧–મૂળ વાદી (ત્યારબાદ "મૂળ વાદી" તરીકે

ઓળખવામાં આવે છે) એ સિવિલ જજ (જુનિયર ડિવિઝન), ડીસાની અદાલતમાં ૧૯૯૭ ના નિયમિત સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૨૩ દાખલ કરી તા.૧૭/૦૬/૧૯૭૫ ના રજીસ્ટર્ડ વેચાણ દસ્તાવેજને રદ કરાવવા માટે, ઘોષણા અને કાયમી મનાઇ હુકમ મેળવવા દાખલ કરેલો હતો.

૨.૩ મૂળ વાદી વતી કેસ હતો કે તેનો પતિ દારૂનો વ્યસની હતો અને પરિવારને નાણાંની જરૂર હોવાથી, તેના પતિએ કુલ ૬ એકર અને ૧૫ ગુંઠામાંથી ૧ એકર જમીન પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને વેચવાનું નક્કી કર્યું.વાદીના જણાવ્યા અનુસાર, પ્રતિવાદી નંબર ૧એ છેતરપિંડીનો લાભ ઉઠાવીને સમગ્ર દાવાની મિલકત એટલે કે ૬ એકર અને ૧૫ ગુંઠાનો વેચાણ દસ્તાવેજ નોંધાવ્યો હતો.તેથી, વાદી વતી કેસ હતો કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ તેના પરિવાર સાથે છેતરપિંડી કરી હતી.વાદીના જણાવ્યા અનુસાર, માત્ર ૧ એકરનો કબજો પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને સોંપવામાં આવ્યો હતો અને વાદી બાકીની ૫ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીનનો કબજો જાળવી રાખ્યો હતો.તે વાદીનો કેસ છે, જલદી જ તેણીને કથિત છેતરપિંડી વિશે ખબર પડી અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ દાવાની જમીનમાં તેના સ્થાયી કબજામાં ખલેલ પહોંચાડવાનો પ્રયાસ કર્યો, તેણીએ ઉપરોક્ત રાહત માટે નિયર્મિત દીવાની દાવો દાખલ કયો.

૨.૪ પ્રતિવાદી નંબર ૧ દ્વારા દાવાનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો.પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી તે ચોક્કસ કેસ હતો કે તેણે વાદીના પતિ દ્વારા યોગ્ય રીતે ચલાવવામાં આવેલા નોંધાયેલા વેચાણ ખત હેઠળ સમગ્ર જમીન એટલે કે ૬ એકર અને ૧૫ ગુંઠા ખરીદ્યા છે.પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી એવો પણ કેસ હતો કે તે સમગ્ર દાવાની જમીનનો કબજો ધરાવે છે અને ઘણા વર્ષોથી તે જ ખેતી કરી રહ્યો છે.પ્રતિવાદી નંબર ૧ અનુસાર, વાદીને દાવાની મિલકતમાં કોઈ અધિકાર, હક અથવા હિત નથી.આ તબક્કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે વાદી તેના પતિના ભાઈઓ ને પ્રતિવાદી નંબર ૨ અને ૩ તરીકે જોડાયો હતો, જેમની સામે કોઈ રાહતનો દાવો કરવામાં આવ્યો ન હતો.

૨.૫ ટ્રાયલ કોર્ટે નીચેના મુદ્દાઓ તૈયાર કર્યા હતા:–

> "૧. શું વાદી સાબિત કરે છે કે તેના પતિએ સર્વે નં. ૪૯ માંથી ઉત્તરમાં આવેલી ૧ એકર જમીન કુવાના નિર્માણ માટે લેખિતમાં આપી હતી. ?
>
> ૨. શું વાદી સાબિત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં.૧ સાથે પ્રતિવાદી નં. ૨ અને ૩ ને સર્વે નંબર ૪૯ નું ૬ એકર–૧૫ ગુંઠા જમીન તા.૧૭/૬/૭૫ના રોજ રૂ. ૪૦૦૦/–માં તેના પતિ પાસેથી ખોટી રીતે વેચાણ ખત મળ્યું?

૩. શું પ્રતિવાદી સાબિત કરે છે કે વાદીના પતિએ તેને ૬ એકર–૧૫ ગુંઠા સર્વે નં.૪૯.ની જમીન ૧૭/૬/૭૫ તારીખના નોંધાયેલા વેચાણ ખત દ્વારા વેચી દીથી હતી અને ત્યારથી તે જમીનનો કબજો ધરાવે છે?

૪. શું વાદી વિનંતી મુજબ ઘોષણા મેળવવાનો હકદાર છે?

૫. શું વાદી રાહત મેળવવા માટે હકદાર છે?

૬. કેવો હુકમ અને હુકમ?"

૨.૬ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી બંને પુરાવાઓની પ્રશંસા પર, ટ્રાયલ કોર્ટે આંશિક રીતે દાવાને મંજૂરી આપી.ટ્રાયલ કોર્ટે વેચાણ ખત અને ઘોષણા રદ કરવાની રાહત આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ તારીખ ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ ના નોંધાયેલા વેચાણ ખત હેઠળ સમગ્ર ૬ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીન ખરીદી હતી.જો કે, ટ્રાયલ કોર્ટે માન્યું હતું કે વાદી ૫ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીનની હદ સુધી દાવાની જમીનનો કબજો ધરાવે છે અને તે મુજબ કાયમી હુકમની રાહત આપી હતી.

૨.૭ પ્રતિવાદી નંબર ૧, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા કાયમી મનાઈ હુકમના ચુકાદા અને હુકમથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા, ડીસા ખાતેની પ્રથમ

અપીલ કોર્ટ–બનાસકાંઠા જિલ્લા અદાલત સમક્ષ ૨૦૦૦ની નિયમિત સિવિલ અપીલ નંબર ૧૫ને દાખલ કરી હતી.પ્રથમ અપીલ અદાલતે ઉપરોક્ત અપીલને ફગાવી દીધી હતી અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા કાયમી હુકમના ચુકાદા અને હુકમની પુષ્ટિ કરી હતી.

૨.૮ આ તબક્કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે જ્યાં સુધી ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલ વેચાણ ખતને રદ કરવાનો હુકમનામું આપવાનો ઇનકાર કરીને અને તેની તરફેણમાં મિલકતનો હક જાહેર કરવાનો ઇનકાર કરીને પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને હુકમનામાએ અંતિમતા પ્રાપ્ત કરી છે અને તે પ્રતિવાદી નંબર ૧ જ હતો જેણે મૂળ વાદીની તરફેણમાં કાયમી મનાઈ હુકમની હુકુમતને પડકારતી પ્રથમ અપીલ અદાલત સમક્ષ અપીલને અસફળ રીતે દાખલ કરી હતી.

૨.૯ પ્રથમ અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમનામાથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ, પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ બીજી અપીલને પસંદ કરી.ઉચ્ચ અદાલતે કાયદાના નીચેના નોંધપાત્ર પ્રશ્નો તૈયાર કર્યાઃ–

> "(૧) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં હોય.નીચેની અદાલતો, ખાસ અપીલ અદાલતે કાયદામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે કે જ્યાં સુધી

વેચાણ ખત રદ કરવાની રાહતની વાત છે, તે મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે અને જ્યાં સુધી મનાઈ હુકમની રાહતની વાત છે, તે મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત નથી કારણ કે વાદી પાસે તે રાહત માટે કાર્યવાહીનું સતત કારણ છે?

(૨) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, કોઈ પણ પક્ષના કબજા વિશે નિષ્કર્ષ કાઢવો શક્ય છે?શું કબજો અંગેના નિષ્કર્ષ પર પહોંચતા નીચેની અદાલતોએ રેકોર્ડ પરની સામગ્રીની યોગ્ય રીતે પ્રશંસા કરી છે કે કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે?"

૨.૧૦ વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા, ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કરીને બીજી અપીલને ફગાવી દીધી છે અને જણાવ્યું છે કે મૂળ વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલી કાયમી મનાઈ હુકમની રાહતને નોંધપાત્ર રાહત કહી શકાય અને પરિણામી રાહત નહીં અને તેથી, વાદીની તરફેણમાં કાયમી મનાઈ હુકમ આપવામાં ટ્રાયલ કોર્ટને ન્યાયી ઠેરવવામાં આવી હતી કારણ કે વાદી પાસે કુલ ૬ એકર અને ૧૫ ગુંઠા ક્ષેત્રફળમાંથી ૫ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીનનો કબજો હોવાનું/હોવાનું જણાયું હતું.

૨.૧૧ હાઈકોર્ટ દ્વારા તેની બીજી અપીલને ફગાવી દેવાના અને મૂળ વાદીની તરફેણમાં કાયમી મનાઈ હુકમ આપવાના ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમની પુષ્ટિ કરતા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ મૂળ પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૩. મૂળ પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પલ્લવ શિશોદિયાએ ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે એકવાર જમીનનો દાવો કરવા માટે વાદીના હકની ઘોષણા સંબંધિત રાહત નકારવામાં આવે, તો ટ્રાયલ કોર્ટે વાદીના કથિત "કબજા" નું રક્ષણ કરવા માટે કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત આપવામાં ભૂલ કરી હતી.

૩.૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વાદીની તરફેણમાં માંગવામાં આવેલ અને આપવામાં આવેલ કાયમી મનાઈ હુકમ અન્યાયી છે અને ચોક્કસ રાહત અધિનિયમની કલમ ૪૧ સાથે વાંચવામાં આવેલી કલમ ૩૮ની વિરુદ્ધ છે.

૩.૨ વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે કાયમી મનાઈ હુકમ માટેની રાહત પણ રેકોર્ડ પરના પુરાવાથી વિપરીત હતી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે,

જેમ કે, ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ તારીખના નોંધાયેલા વેચાણ પત્રના અમલથી જ, પ્રતિવાદી નંબર ૧ સમગ્ર દાવાની જમીનનો કબજો ધરાવે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ૧૯૭૫ થી જ મહેસૂલ રેકોર્ડમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ નું નામ ખેડૂત તરીકે અને કબજામાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ પણ બેંક લોનનો લાભ લીધો હતો જ્યાં દાવાની મિલકત કોલેટરલ જામીન તરીકે આપવામાં આવી હતી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નોંધાયેલા વેચાણ કરારમાં પણ, તે ખાસ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે સંપૂર્ણ વેચાણની ચૂકવણી કરવામાં આવી છે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧–ખરીદનારને સમગ્ર જમીનનો કબજો આપવામાં આવ્યો હતો.એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે એકવાર ટ્રાયલ કોર્ટ પ્રશ્નમાં મુકાયેલી સમગ્ર જમીનના સંદર્ભમાં નોંધાયેલા વેચાણ કરારના અમલ પર વિશ્વાસ કરે અને એવું પણ માને કે પ્રશ્નમાં મુકાયેલી સમગ્ર જમીનના સંદર્ભમાં સંપૂર્ણ વેચાણની ચૂકવણી કરવામાં આવી છે, તો ટ્રાયલ કોર્ટે એવું માનવું જોઈએ કે વેચાણ કરારનો એક ભાગ જેમાં ખાસ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે પ્રશ્નમાં મુકાયેલી સમગ્ર જમીનનો કબજો પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને સોંપવામાં આવ્યો હતો.તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તમામ અદાલતોએ ૫ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીનના સંદર્ભમાં વાદીના કબજામાં વિશ્વાસ કરવામાં ભૌતિક ભૂલ કરી છે.

૩.૩ મૂળ પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શીશોદિયા દ્વારા આગળ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે, અન્યથા પણ, નીચેની તમામ અદાલતોએ વાદીની તરફેણમાં કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત આપવામાં ભૌતિક રીતે ભૂલ કરી છે.એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે એકવાર વાદી માલિકીની ઘોષણા અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની તરફેણમાં નોંધાયેલ વેચાણ ખત અંગે કોઈ રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય, તે કિસ્સામાં, કાયમી મનાઈ હુકમ માટેની રાહત દાવામાં માંગવામાં આવેલી પરિણામી રાહત હોવાથી, વાદી કોઈ પણ રક્ષણ અને/અથવા તેના કથિત કબજાને રક્ષણ આપતા કોઈપણ મનાઈ હુકમ માટે હકદાર રહેશે નહીં.

૩.૪ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નીચેની અદાલતોએ એ હકીકતની યોગ્ય રીતે પ્રશંસા કરી નથી કે એકવાર વાદી માલિકીની ઘોષણા સંબંધિત કોઈ રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની તરફેણમાં નોંધાયેલ વેચાણ દસ્તાવેજ પર વિશ્વાસ કરવામાં આવે, ત્યારે વાદીનો કહેવાતા કબજો ગેરકાયદેસર અને/અથવા ગેરકાયદેસર કબજો હોવાનું કહી શકાય અને કોઈ પણ કિસ્સામાં તેને કાયદેસરનો કબજો ન કહી શકાય અને તેથી તે કાયમી મનાઈ હુકમ માટે હકદાર નથી, જેમ કે ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા પુષ્ટિ કરાયેલ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવી છે અને આપવામાં આવી છે.

૩.૫ એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જો ઘોષણા માટેના દાવાને મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવ્યો હતો, તો કાયમી મનાઈ હુકમની માંગ કરતી રાહતને પણ મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવી હતી, કારણ કે વાદીએ ૨૨ વર્ષના સમયગાળા પછી ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ ના વેચાણ પત્રને પડકાર્યો હતો.

૩.૬ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વર્ષ ૧૯૯૭માં ૧૯૭૫ના વેચાણ ખતને પડકારતો દાવો દાખલ થયા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટે ૧૨.૧૨.૧૯૯૭ ના આદેશ દ્વારા કામચલાઉ મનાઈ હુકમને નકારી કાઢ્યો હતો.ત્યારબાદ, પ્રથમ અપીલ અદાલતે પ્રથમ અપીલની પેન્ડન્સી દરમિયાન યથાવત્ સ્થિતિનો આદેશ આપીને અપીલકર્તા–પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના કબજાને સુરક્ષિત રાખ્યો હતો, જે હાઈકોર્ટ દ્વારા પણ ૨૧.૦૩.૨૦૧૬ ના આદેશ દ્વારા ચાલુ રાખવામાં આવ્યો હતો.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વિવાદિત ચુકાદા પછી હાઈકોર્ટ દ્વારા યથાવત્ સ્થિતિનો આદેશ પણ લંબાવવામાં આવ્યો હતો અને આ કોર્ટ દ્વારા ૧૧.૦૧.૨૦૧૯ ના આદેશ દ્વારા ચાલુ રાખવામાં આવ્યો હતો.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ હંમેશાં દાવાની જમીનના કબજામાં અને વિશિષ્ટ કબજામાં રહ્યો છે, જે ઉપરોક્ત હકીકતની માન્યતામાં ન્યાયિક આદેશો દ્વારા સંરક્ષિત છે.

૩.૭ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, વિનંતી કરવામાં આવે છે કે વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે અને ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા સમર્થન અપાતાં કાયમી મનાઈ હુકમ આપવાના ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમને રદ કરવામાં આવે.

૪. મૂળ વાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી રઉફ રહીમે વર્તમાન અપીલનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે.

૪.૧ મૂળ વાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી રહીમે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે નીચેની તમામ અદાલતો દ્વારા નોંધાયેલા તથ્યોના સહવર્તી તારણો છે કે વાદી સમગ્ર દાવાની જમીન, એટલે કે ૫ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીનનો કબજો ધરાવે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે હકીકતોના આ તારણો નીચેની તમામ અદાલતો દ્વારા રેકોર્ડ પરના પુરાવા, મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી બંનેની પ્રશંસા પર નોંધવામાં આવ્યા છે.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વાદી સ્થાયી કબજામાં હોવાનું જણાતાં, પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે ઉપલબ્ધ એકમાત્ર ઉપાય કબજાની રાહત મેળવવા માટે મૂળ દાવો દાખલ કરવાનો રહેશે.એનાથુલા સુધાકર વિ. પી. બુચી રેડ્ડી, (૨૦૦૮) ૪ એસસીસી ૫૯૪ ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર નિર્ભરતા મૂકવામાં આવ્યું છે.

૪.૨ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વાદી દ્વારા તેના કબજાના રક્ષણ માટે દાખલ કરવામાં આવેલા દાવામાં, પ્રતિવાદી નંબર ૧ તેની તરફેણમાં કબજાની રાહત મેળવી શકતો નથી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી તેના કબજાના રક્ષણ માટે, જો કોઈ હોય તો, કોઈ કાઉન્ટર દાવો પણ દાખલ કરવામાં આવ્યો ન હતો.

૪.૩ મૂળ વાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આગળ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે વાદીએ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવા દ્વારા સાબિત કર્યું છે કે તે દાવાની જમીન પર ખેતી કરી રહી છે અને તે જમીન પર તેનો કબજો છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે બીજી તરફ પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ તેનો કબજો સાબિત કરવા માટે કોઈ પુરાવા રજૂ કર્યા નથી.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ દ્વારા તેનો કબજો સાબિત કરવા માટે કોઈ પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા ન હતા.એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે એકવાર વાદીએ દાવાની જમીનનો કબજો મેળવ્યા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત આપવામાં કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી ન હતી અને પ્રથમ અપીલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ દ્વારા તેને યોગ્ય રીતે સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે.

૪.૪ મૂળ વાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આગળ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે ઉચ્ચ અદાલતે યોગ્ય રીતે અવલોકન કર્યું છે કે વાદી દ્વારા માંગવામાં

આવેલી કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત નોંધપાત્ર રાહત હતી અને પરિણામી રાહત નહોતી.

૪.૫ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, વર્તમાન અપીલને રદ કરવાની પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે.

૫. સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન સલાહકારને સારી રીતે સાંભળ્યા.

૬. શરૂઆતમાં, એ નોંધવું જરૂરી છે કે મૂળ વાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલો દાવો ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ તારીખના નોંધાયેલા વેચાણ ખતને રદ કરવા માટે અને ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ તારીખના નોંધાયેલા વેચાણ ખત બનાવટી છે અને વાદીને બંધનકર્તા નથી તેવી ઘોષણા માટે હતો.ઉપરોક્ત વેચાણ ખત તેના માટે બંધનકર્તા નથી તેવી જાહેરાતની નોંધપાત્ર રાહત માટે પ્રાર્થના કરતી વખતે, વાદીએ ૧–૦ ગુંઠાની જમીન પરત કરવા માટે પણ પ્રાર્થના કરી હતી, જે વાદીના જણાવ્યા અનુસાર પણ પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના કબજામાં હતી.વાદીએ ૬ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જેટલી સમગ્ર કૃષિ જમીનના સંદર્ભમાં કાયમી મનાઈ હુકમ માટે પણ વિનંતી કરી હતી, જોકે વાદીના જણાવ્યા અનુસાર પણ પ્રતિવાદી નંબર ૧

ને ૬ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીનમાંથી ૧–૦ ગુંઠા જમીનનો કબજો સોંપવામાં આવ્યો હતો.

૬.૧ રેકોર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવાની પ્રશંસા પર, ટ્રાયલ કોર્ટે નોંધાયેલ વેચાણ ખતને રદ કરવા માટેનો હુકમનામું પસાર કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને વિનંતી મુજબ ઘોષણા આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.તેથી, જ્યાં સુધી જમીનના માલિકી હકની વાત છે, ત્યાં સુધી વાદી હારી ગયો.પુરાવાની પ્રશંસા પર, ટ્રાયલ કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો કે વાદીના પતિએ મૂલ્ય વિચારણા માટે પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની તરફેણમાં નોંધાયેલ વેચાણ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂક્યો હતો.ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને આદેશમાં નોંધાયેલ વેચાણ ખત અને ઘોષણાને રદ કરવાનો હુકમ આપવાનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે.આનું કારણ એ છે કે વાદી દ્વારા કોઈ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી ન હતી.

૬.૨ જો કે, ટ્રાયલ કોર્ટે વાદીની તરફેણમાં કાયમી મનાઈ હુકમ આપ્યો હતો જેમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને ૫ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીનના સંદર્ભમાં વાદીના કબજામાં ખલેલ પહોંચાડવા પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો.તે પ્રતિવાદી નંબર ૧ હતો, જેણે પ્રથમ અપીલ અદાલત સમક્ષ અને ત્યારબાદ કાયમી મનાઈ હુકમ માટેના હુકમને પડકારતી ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું.વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે વાદી દ્વારા કાયમી

મનાઈ હુકમ માટેની રાહતને એક નોંધપાત્ર રાહત કહી શકાય, તેથી, જ્યારે વાદી ૫ એકર અને ૧૫ ગુંઠા જમીનનો કબજો ધરાવે છે, ત્યારે વાદી તેના કબજાની સુરક્ષા માટે કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત મેળવવા માટે હકદાર છે.

૭. તેથી, આ અદાલતની વિચારણા માટે જે ટૂંકો પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો છે તે એ છે કે, જ્યાં સુધી હકની વાત છે ત્યાં સુધી વાદી હારી ગયો છે અને જેની સામે કાયમી મનાઈ હુકમ માંગવામાં આવ્યો છે તે પ્રતિવાદી જમીનનો સાચો માલિક છે કે કેમ, શું વાદી સાચા માલિક સામે કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત મેળવવા માટે હકદાર છે કે કેમ, ખાસ કરીને, જ્યારે વાદી જ્યાં સુધી હકની વાત છે ત્યાં સુધી હારી ગયો હોય અને ત્યારબાદ વાદીને દલીલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે કે વાદીએ હકની વાત છે ત્યાં સુધી હક ગુમાવ્યો હોવા છતાં, તેના કબજાને હુકમ દ્વારા સુરક્ષિત કરવામાં આવે અને સાચા માલિકે કબજો હોવાનો દાવો કરતો મૂળ દાવો દાખલ કરવો પડે છે.

૮. જ્યાં સુધી પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી રજૂઆત કે કાયમી મનાઈ હુકમ માટેનો દાવો પણ મર્યાદાના કાયદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની વધુ રજૂઆત કે નોંધાયેલ વેચાણ દસ્તાવેજ ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ પર ચલાવવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ તરત જ પ્રતિવાદી નંબર ૧ નું નામ મહેસૂલ રેકોર્ડમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના સમગ્ર

નામમાં ખેડૂત તરીકે મહેસૂલ રેકોર્ડમાં ચાલુ રહ્યું હતું અને દાવો ૨૨ વર્ષના સમયગાળા પછી દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, તે સંબંધિત છે, તે સાચું છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ પ્રથમ અપીલ કોર્ટ દ્વારા સહવર્તી તારણો છે કે વાદી કબજામાં છે વિવાદિત જમીન.જો કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે મહેસૂલ રેકોર્ડમાં, ૧૯૭૬ થી જ અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની તરફેણમાં નોંધાયેલા વેચાણ ખત પછી, પ્રતિવાદી નંબર ૧ નું નામ મહેસૂલ રેકોર્ડમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યું હતું અને ખેડૂત અને ખેડૂતની કોલમમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ નું નામ ઉલ્લેખિત છે.ખેડૂત દ્વારા ઉગાડવામાં આવતા પાકનો પણ મહેસૂલ રેકોર્ડમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.આમ, ૧૯૭૬ થી ૧૯૯૭ સુધી મહેસૂલ રેકોર્ડમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ નું નામ માલિક અને ખેડૂત તરીકે રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યું છે.કોઈ પણ સમયે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની તરફેણમાં નોંધાયેલ વેચાણ ખત ચલાવવામાં આવ્યા પછી, વાદીએ પ્રશ્નમાં જમીનના સંદર્ભમાં કોઈ આવક ચૂકવી હોય તેવું કંઈપણ રેકોર્ડ પર નથી.પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની તરફેણમાં નોંધાયેલ વેચાણ દસ્તાવેજના અમલ પછી, જે નીચેની તમામ અદાલતો દ્વારા માનવામાં આવ્યું છે, પ્રતિવાદી નંબર ૧ નું નામ મહેસૂલ રેકોર્ડમાં માલિક અને ખેડૂત તરીકે રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યું હતું અને વાદી, જે જમીનનો કબજો હોવાનો દાવો કરે છે અને તેની ખેતી કરે છે, તેને ઉપરોક્ત એન્ટ્રીની જાણકારી હોવાનું માનવામાં આવે છે.

૮.૧ દિલબૂ વિરુદ્ધ ધનરાજી, (૨૦૦૦) ૭ એસ. સી. સી. ૭૦૨ ના કેસમાં, આ અદાલત દ્વારા અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે અને એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે જ્યાં વિવાદ છે કે દાવો મર્યાદાના સમયગાળાની બહાર દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, ત્યાં વાદીએ દલીલ કરવી પડશે અને સાબિત કરવું પડશે કે દાવો નિર્ધારિત સમયગાળાની મર્યાદાની અંદર છે અને દાવો સમયસર છે તે બતાવવા માટે કોઈ દાવો અથવા સાબિતીની ગેરહાજરીમાં, તે વાદી જ નિષ્ફળ જશે.વધુમાં એવું જોવા મળ્યું છે કે જ્યારે પણ કોઈ દસ્તાવેજ નોંધાય છે ત્યારે નોંધણીની તારીખ માન્ય જ્ઞાનની તારીખ બની જાય છે.વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે અન્ય કિસ્સાઓમાં જ્યાં યોગ્ય ખંતથી હકીકત શોધી શકાય છે, ત્યારે માનવામાં આવતું જ્ઞાન વાદીને આભારી ગણાશે કારણ કે પક્ષને માત્ર એવો દાવો કરીને મર્યાદાનો સમયગાળો લંબાવવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી કે તેને કોઈ જાણકારી નથી.

૮.૨ આ અદાલત દ્વારા ઉપરોક્ત ચુકાદામાં મુકદ્દમાના તથ્યોને લાગુ પાડતા, એ નોંધવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની તરફેણમાં નોંધાયેલ વેચાણ ખતની તારીખ ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ છે અને ત્યારબાદ તરત જ પ્રતિવાદી નંબર ૧– ખરીદનારનું નામ મહેસૂલ રેકોર્ડમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યું હતું, જે દાવો દાખલ થાય ત્યાં સુધી ચાલુ રહ્યું હતું અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ નું નામ માલિક અને ખેડૂત તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યું હતું અને ઉગાડવામાં આવેલો પાક પણ દર્શાવવામાં

આવ્યો હતો અને જ્યારે વાદી દાવો કરે છે કે તે જમીન પર કબજો ધરાવે છે અને ખેતી કરે છે, ત્યારે તે ઉપરોક્ત તથ્યો જાણતી હોત, જો તેણે યોગ્ય મહેનત કરી હોત. અને તેથી આ અદાલત દ્વારા અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તેમ, વાદી (ઓ) એ પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના હકનું જ્ઞાન તેમજ કબજો હોવાનું માની શકાય છે.એ નોંધવું જોઈએ કે નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજમાં પણ એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે સમગ્ર જમીનનો કબજો પ્રતિવાદી નંબર ૧–ખરીદનારને સોંપવામાં આવ્યો છે.આ તબક્કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે નોંધાયેલ વેચાણ ખતનો અમલ અને નોંધાયેલ વેચાણ ખતમાં ઉલ્લેખિત સંપૂર્ણ વેચાણની ચૂકવણી નીચેની તમામ અદાલતો દ્વારા માનવામાં આવી છે અને સ્વીકારવામાં આવી છે.તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટે પ્રતિવાદી નંબર ૧–ખરીદનારને કબજો સોંપવાના નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓ પર વિશ્વાસ ન કરવાનું કોઈ કારણ નહોતું.વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલ કાયમી હુકમની રાહત પરિણામી રાહત હતી, જેની અહીં નીચે ચર્ચા કરવામાં આવશે.

૮.૩ તેથી, એકવાર દાવો ઘોષણાત્મક રાહતની મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત હોવાનું માનવામાં આવે અને જ્યારે કાયમી મનાઈ હુકમ માટેની રાહત પરિણામી રાહત હતી, ત્યારે કાયમી મનાઈ હુકમ માટેની પ્રાર્થના, જે પરિણામી રાહત હતી તે પણ મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત હોવાનું કહી શકાય.એ વાત સાચી છે કે સામાન્ય સંજોગોમાં, માંગવામાં આવેલી કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત એ એક નોંધપાત્ર

રાહત છે અને જ્યાં સુધી કબજામાં દખલગીરી ચાલુ રહે ત્યાં સુધી કબજામાં ખલેલ પહોંચાડવાની માંગ કરવામાં આવે તે તારીખથી મર્યાદાનો સમયગાળો શરૂ થશે.જો કે, પરિણામી રાહતના કિસ્સામાં, જ્યારે ઘોષણાની મૂળ રાહતને મર્યાદા દ્વારા પ્રતિબંધિત ગણવામાં આવે છે, ત્યારે ઉપરોક્ત સિદ્ધાંત લાગુ થશે નહીં.

૯. અન્યથા ગુણદોષ પર પણ, નીચેની અદાલતોએ પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને વાદીના કથિત કબજાને ખલેલ પહોંચાડતા કાયમી મનાઈ હુકમનો હુકમનામું પસાર કરવામાં ભૂલ કરી છે.દલીલ ખાતર એમ ધારીએ કે વાદી કબજામાં હોવાનું જણાય છે, તે કિસ્સામાં પણ, એકવાર વાદી ઘોષણા અને હકની રાહતની વાત છે ત્યાં સુધી હારી જાય અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને તેની તરફેણમાં ૧૭.૦૬.૧૯૭૫ તારીખના વેચાણ પત્રના અમલને અનુસરીને, પ્રશ્નમાં મિલકતનો સાચો અને સંપૂર્ણ માલિક માનવામાં આવે, તો સાચા માલિકને તેની સામે મનાઈ હુકમ દ્વારા રોકી શકાતો નથી.આપેલ કેસમાં, વાદી શીર્ષક પર વાદળ હોય તેવા કેસમાં કાયમી મનાઈ હુકમ માટે સામાન્ય દાવો દાખલ કરીને પણ મનાઈ હુકમ મેળવવામાં સફળ થઈ શકે છે.જો કે, એકવાર હકના સંદર્ભમાં વિવાદનું સમાધાન થઈ જાય અને તે વાદી સામે રાખવામાં આવે, તે કિસ્સામાં, વાદી દ્વારા કાયમી મનાઈ હુકમ માટેનો દાવો સાચા માલિક સામે જાળવવા યોગ્ય રહેશે નહીં.આવી સ્થિતિમાં, વાદી માટે એવી દલીલ કરવી ખુલ્લી રહેશે નહીં કે જ્યાં સુધી માલિકી વિવાદની વાત છે ત્યાં સુધી તે કેસ હારી ગયો હોવા છતાં,

પ્રતિવાદી–સાચા માલિકને હજુ પણ તેના/તેણીના કબજામાં ખલેલ પહોંચાડતા અટકાવવામાં આવે અને તેનો/તેણીનો કબજો સુરક્ષિત રહે. હાલના કેસમાં, અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ અને તે વિવાદમાં નથી કે નોંધાયેલ વેચાણ ખત અને ઘોષણાને રદ કરવા માટે વાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો રદ કરવામાં આવ્યો છે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની તરફેણમાં નોંધાયેલ વેચાણ ખત માનવામાં આવ્યો છે અને તેથી પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને દાવાની જમીનનો સાચો અને સંપૂર્ણ માલિક માનવામાં આવે છે.જ્યાં સુધી નોંધાયેલ વેચાણ ખત અને ઘોષણાને રદ કરવા માટે રાહત આપવાનો ઈનકાર કરવામાં આવ્યો હોય ત્યાં સુધી ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ ચુકાદો અને હુકમનામું અંતિમ સ્વરૂપ ધારણ કરી ચૂક્યું છે.જ્યાં સુધી હકની વાત છે ત્યાં સુધી વાદી હારી ગયો હોવા છતાં, હજુ પણ નીચેની અદાલતોએ પ્રતિવાદી નંબર ૧ સામે કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત આપી છે–જે પ્રશ્નમાં જમીનનો સંપૂર્ણ માલિક છે, જે કાયદા તેમજ તથ્યો બંને પર બિનટકાઉ છે.સાચા માલિક અથવા માલિકી ધારક સામે અને અતિક્રમણ કરનાર અથવા ગેરકાયદેસર કબજામાં રહેલી વ્યક્તિની તરફેણમાં મનાઈ હુકમ જારી કરી શકાતો નથી.

૯.૧ આ તબક્કે ઝારખંડ સ્ટેટ હાઉસિંગ બોર્ડ વિ. દિદાર સિંહ અને અન્ય (૨૦૧૯) ૧૭ એસસીસી ૬૯૨ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે.ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, આ અદાલત દ્વારા અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે

અને એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે જો ઘોષણા રાહતની ગેરહાજરીમાં મનાઈ હુકમ માટેનો ખાલી દાવો જાળવવા યોગ્ય રહેશે અને દરેક કેસમાં જ્યાં પ્રતિવાદી વાદીના હકનો વિવાદ કરે છે, તે જરૂરી નથી કે તે તમામ કેસોમાં, વાદીએ રાહત લેવી પડશે.વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવે છે અને એવું માનવામાં આવે છે કે, જો કે, જ્યારે પ્રતિવાદી હકના સંદર્ભમાં વાસ્તવિક વિવાદ ઉઠાવે છે અને જ્યારે તે વાદીના હક પર વાંધો ઉઠાવે છે, ત્યારે જરૂરી છે કે તે સંજોગોમાં, વાદી ખાલી મનાઈ હુકમ માટે દાવો કરી શકતો નથી.

૯.૨ હાલના કેસમાં, એકવાર પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને તેની તરફેણમાં ચલાવવામાં આવેલા નોંધાયેલા વેચાણ ખત અનુસાર સાચો અને સંપૂર્ણ માલિક ઠેરવવામાં આવ્યો અને જ્યાં સુધી ઘોષણાત્મક રાહતની વાત છે ત્યાં સુધી વાદી અસફળ રહ્યો, તે પછી, એવું ન કહી શકાય કે વાદી અને/અથવા પ્રતિવાદીના નામ પર પણ વાદળ હતું.તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ એકમાત્ર રાહત જે બચી ગઈ હતી તે કાયમી મનાઈ હુકમની રાહતની વિચારણા હતી અને નોંધાયેલ વેચાણ ખતને રદ કરવાની રાહત મેળવવામાં અને તેની ઘોષણામાં અસફળ રહી હોવાથી, કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ પ્રથમ અપીલ કોર્ટ દ્વારા આપી શકાતી ન હતી.બીજી અપીલમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા કેસના આ પાસાને નજર અંદાજ કરવામાં આવ્યો છે.

૯.૩ એ. સુબ્રમણ્યમ વિ. આર. પન્નીરસેલ્વમ, (૨૦૨૧) ૩ એસ. સી. સી. ૬૭૫ ના કેસમાં, આ અદાલત દ્વારા એવું નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું છે કે જમીનનો કબજો ધરાવનાર વ્યક્તિ માલિકના ધારેલા સ્વરૂપમાં અને માલિકીના સામાન્ય અધિકારોનો શાંતિપૂર્ણ રીતે ઉપયોગ કરે છે, તે સમગ્ર વિશ્વ સામે સંપૂર્ણ રીતે સારો હક ધરાવે છે સિવાય કે હક ધરાવનાર માલિક સામે.તેથી, વાદી કોઈ પણ હુકમ અને/અથવા હકદાર માલિક સામે તેના કબજાની સુરક્ષા માટે હકદાર નથી, ખાસ કરીને જ્યારે તે ઘોષણાત્મક રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય છે અને હકના સંદર્ભમાં વિવાદનો અંત આવે છે.

૧૦. હવે, જ્યાં સુધી અનાથુલા સુધાકર (સુપ્રા) ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર મૂળ વાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા તેની રજૂઆતના સમર્થનમાં મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતા છે કે પ્રતિવાદીને વાદીના કબજામાં દખલ કરવા માટે કાયમી મનાઈ હુકમ માટેના દાવામાં, વાદીએ માત્ર એક જ વસ્તુ સ્થાપિત કરવી પડશે કે દાવાની તારીખે, તે દાવાની મિલકતનો કાયદેસર કબજો હતો અને પ્રતિવાદીએ તેના કબજામાં દખલ કરવાનો અથવા ખલેલ પહોંચાડવાનો પ્રયાસ કર્યો છે, તેનો સંબંધ છે, ફકરા ૧૫ માં આ અદાલત દ્વારા જે અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તે વાદીનો "કાયદેસરનો કબજો" છે. ફ હાલના કેસમાં વાદી, જે કોઈ ઘોષણાત્મક રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ ગયો હોય અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને સંપૂર્ણ વેચાણ અવેજ ની ચુકવણી પર નોંધાયેલા વેચાણ

દસ્તાવેજના આધારે સાચો અને સંપૂર્ણ માલિક માનવામાં આવે છે, ત્યારબાદ વાદીનો કબજો "કાયદેસરનો કબજો" કહી શકાતો નથી.તેથી, વાદી હાલના કેસમાં સાચા માલિક સામે કોઈ કાયમી હુકમનો હકદાર નથી.

૧૧. ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ પરથી એવું લાગે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે મૂળ રાહત અને પરિણામી રાહત વચ્ચેના તફાવતની યોગ્ય રીતે પ્રશંસા કરી નથી.ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે તાત્કાલિક કેસમાં કાયમી હુકમની રાહતને નોંધપાત્ર રાહત કહી શકાય, જે સ્પષ્ટ રીતે ખોટો મત છે.એ નોંધવું જોઈએ કે દાવામાં વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલી મુખ્ય રાહત વેચાણ ખત અને ઘોષણાને રદ કરવાની હતી અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને તેના કબજામાં ખલેલ પહોંચાડતા કાયમી મનાઈ હુકમની પ્રાર્થના પરિણામી રાહત હોવાનું કહી શકાય.તેથી, મિલકતનો હક એ કબજાની રાહતનો આધાર હતો.જો એમ હોય તો, હાલના કેસમાં, કાયમી મનાઈ હુકમ માટેની રાહતને પરિણામી રાહત કહી શકાય અને ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા અવલોકન અને ધાર્યા મુજબ નોંધપાત્ર રાહત નહીં.તેથી, એકવાર વાદી વેચાણ ખત રદ કરવાની કોઈ નોંધપાત્ર રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય અને કોઈ ઘોષણાત્મક રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય, અને અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, મનાઈ હુકમની રાહતને પરિણામી રાહત કહી શકાય.તેથી, કાયમી હુકમ માટેની પ્રાર્થના નિષ્ફળ થવી જોઈએ. હાલના કિસ્સામાં વાદીને દાવાની જમીનનો કાયદેસર

કબજો હોવાનું કહી શકાતું નથી, એટલે કે, વાદીનો કબજો "કાયદેસર નથી અથવા કાયદા દ્વારા અધિકૃત નથી", વાદી કોઈપણ કાયમી મનાઈ હુકમ માટે હકદાર રહેશે નહીં.

૧૧.૧ મનાઈ હુકમ એ પરિણામી રાહત છે અને મનાઈ હુકમની પરિણામી રાહત સાથે ઘોષણા માટેના દાવામાં, તે ઘોષણા માટેનો દાવો નથી, તે વધુ રાહત સાથે ઘોષણા માટેનો દાવો છે.દાવો કરવામાં આવેલી વધુ રાહત, કોઈ ચોક્કસ કેસમાં ઘોષણા પર પરિણામી પર્યાપ્ત છે કે કેમ તે હંમેશા દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર આધારિત હોવી જોઈએ.જ્યાં એકવાર દાવો જાળવવા યોગ્ય ન હોવાનું માનવામાં આવે છે, ત્યાં મનાઈ હુકમની કોઈ રાહત આપી શકાતી નથી.મિલકતના સાચા માલિક સામે પણ મનાઈ હુકમ ત્યારે જ આપી શકાય છે જ્યારે રાહત માંગતી વ્યક્તિ કાયદેસર કબજામાં હોય અને મિલકતનો આનંદ માણે અને કાયદેસર રીતે કબજો મેળવવાનો હકદાર હોય, કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા સિવાય તેનો નિકાલ ન કરે.

૧૨. હવે, જ્યાં સુધી વાદી વતી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જો વાદી નોંધાયેલ વેચાણ ખતને રદ કરવા માટે ઘોષણાત્મક રાહત અને રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય અને ઉપરોક્ત રાહત માટેનો તેનો દાવો રદ કરવામાં આવે અને વાદી કબજામાં હોવાનું જણાય અને તેથી, પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે ઉપલબ્ધ એકમાત્ર

ઉપાય એ હશે કે કબજો પાછો મેળવવા માટે મૂળ દાવો દાખલ કરવો તે માત્ર સંપૂર્ણ રીતે નકારી કાઢવામાં આવે છે.વાદી વતી એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે એકવાર વાદી કબજામાં હોવાનું જાણવા મળે તે પછી, કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા સિવાય તેના કબજામાં ખલેલ પહોંચાડી શકાતી નથી અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ જોકે સાચા માલિકે કબજાની વસૂલાત માટે મૂળ દાવો દાખલ કરવો પડે છે.ઉપરોક્ત રજૂઆતને ધ્યાનમાં લેતી વખતે, મારિયા માર્ગારીડા સિક્વેરા ફર્નાન્ડિસ વિ. ઇરાસ્મો જેક ડી સિક્વેરા, (૨૦૧૨) ૫ એસસીસી ૩૭૦ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે.કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયાનો અર્થ શું છે તે આ અદાલત દ્વારા ફકરા ૭૯ માં સમજાવવામાં આવ્યું છે, જે નીચે મુજબ વાંચે છેઃ–

> “૭૯. કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયાનો અર્થ એ છે કે કોઈની પણ અવગણના ન થવી જોઈએ.કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયાનો અર્થ એ છે કે સ્થાયી કબજામાં રહેલી વ્યક્તિને કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા સિવાય બેદખલ કરવામાં આવશે નહીં.યોગ્ય પ્રક્રિયાનો અર્થ એ છે કે પ્રતિવાદીને કાયદાની અદાલત સમક્ષ લેખિત નિવેદન અને દસ્તાવેજો સહિત દલીલો દાખલ કરવાની તક મળે છે.તેનો અર્થ એ નથી કે સમગ્ર ટ્રાયલ.સક્ષમ અદાલત દ્વારા પક્ષકારોના અધિકારો

પર ચુકાદો આપવામાં આવે તે ક્ષણે કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા સંતોષાય છે."

ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, આ અદાલતે થોમસ કૂક (ઇન્ડિયા) લિમિટેડમાં દિલ્હી હાઈકોર્ટના નીચેના તારણોને મંજૂરી આપી છે. વિ. હોટેલ ઇમ્પીરિયલ (૨૦૦૬) ૮૮ ડી. આર. જે. ૫૪૫:–

"૨૮. ઉપર ઉલ્લેખિત નિર્ણયોમાં 'કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા', 'કાયદાનો યોગ્ય માર્ગ' અને 'કાયદાનો આશરો' શબ્દોનો એકબીજાના બદલે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે, જે કહે છે કે ગેરકાયદેસર કબજામાં રહેલા વ્યક્તિના સ્થાયી કબજાને પણ 'બળજબરીથી' ખલેલ પહોંચાડી શકાતી નથી.જો કે, આ તમામ અભિવ્યક્તિઓનો અર્થ એક જ છે–સ્થાયી કબજામાંથી બહાર કાઢવું માત્ર કાયદાની અદાલતનો આશ્રય લઈને જ થઈ શકે છે.સ્પષ્ટપણે, અહીં 'કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા' અથવા 'કાયદાનો યોગ્ય માર્ગ' નો સરળ અર્થ એ છે કે સ્થાયી કબજામાં રહેલી વ્યક્તિને કાયદાની અદાલત દ્વારા તેના અધિકારો અને સાચા માલિક પર ચુકાદો આપ્યા વિના બહાર કાઢી શકાતી નથી.

હવે, સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રની અદાલત દ્વારા પક્ષકારોના અધિકારો પર ચુકાદો આપવામાં આવે તે ક્ષણે આ 'યોગ્ય પ્રક્રિયા' અથવા 'યોગ્ય માર્ગ' શરત સંતોષાય છે.કાર્યવાહી કોણ કોર્ટમાં લાવ્યું તેનાથી કોઈ ફરક પડતો નથી.તે ગેરકાયદેસર કબજામાં વ્યક્તિને બહાર કાઢવાના તેના અધિકારના અમલીકરણ માટેની કાર્યવાહીમાં માલિક હોઈ શકે છે.તે તે વ્યક્તિ હોઈ શકે છે જેને બહાર કાઢવાની માંગ કરવામાં આવે છે, જે માલિકને તેને બહાર કાઢવાથી અટકાવે છે.શું કાર્યવાહી અધિકારના અમલીકરણ (કબજાની વસૂલાત) અથવા અધિકારના રક્ષણ (બેદખલ સામે મનાઈ હુકમ) માટે છે, તે ખૂબ પરિણામ નથી.મહત્વની બાબત એ છે કે કોઈ પણ સંજોગોમાં તે અદાલત સમક્ષની કાર્યવાહી છે અને અદાલત તેના પર ચુકાદો આપે છે.જો તે કરવામાં આવે તો, કાયદાની 'યોગ્ય પ્રક્રિયા' અથવા 'યોગ્ય માર્ગ' ની 'ઓછામાં ઓછી' જરૂરિયાત સંતોષકારક રહેશે કારણ કે કાયદાનો આશરો લેવામાં આવ્યો હોત.આ સંદર્ભમાં, જ્યારે કોઈ પક્ષ મનાઈ હુકમ જેવા રક્ષણાત્મક ઉપાય માટે અદાલતનો સંપર્ક કરે છે અને તે સારો કેસ સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે, ત્યારે શું તે એમ કહી શકે છે કે અન્ય પક્ષે હવે તેના અધિકારોને લાગુ કરવા માટે કાયદાની અદાલતમાં કાર્યવાહી કરવી જોઈએ, એટલે કે પ્રથમ પક્ષ પાસેથી કંઈક પાછું

લેવા માટે કે જે તેને ગેરકાયદેસર રીતે ધરાવે છે, અને, ત્યાં સુધી, મનાઈ હુકમની કાર્યવાહીની સુનાવણી કરતી અદાલતે કોઈપણ રીતે મનાઈ હુકમ આપવો જોઈએ?મને નથી લાગતું.કોઈ પણ સંજોગોમાં, જ્યારે પ્રથમ પક્ષની રક્ષણાત્મક કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં ન્યાયિક નિર્ણય લેવામાં આવે ત્યારે 'કાયદાનો આશરો' શરત સંતોષાય છે.આમ, વર્તમાન કેસમાં, મનાઈ હુકમ માટે કેસ કરવામાં વાદીની નિષ્ફળતાનો અર્થ એ નથી કે કાયદાના આશ્રય વિના ઉપરોક્ત બે રૂમના વપરાશકર્તાની તેની પરિણામી સમાપ્તિ લાવવામાં આવી હોત."

૧૨.૧ હાથ પરના કેસની હકીકતો પર ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાને લાગુ કરીને અને એકવાર પક્ષકારોના અધિકારોનો ચુકાદો આપવામાં આવે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજના આધારે સાચા માલિક તરીકે ગણવામાં આવે અને સંપૂર્ણ વેચાણ અવેજની ચુકવણી પર, એવું કહી શકાય કે કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે અને તે પછી વાદી સાચા માલિક સામે કોઈ કાયમી મનાઈ હુકમનો હકદાર નથી.

૧૩. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, નીચેની તમામ અદાલતોએ વાદીની તરફેણમાં અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ વિરુદ્ધ કાયમી મનાઈ હુકમ આપવામાં ભૂલ કરી છે, જે સાચો માલિક છે.વાદી પાસે કોઈ હક નથી અને નોંધાયેલ વેચાણ ખત અને ઘોષણાને રદ કરવાના દાવાને ફગાવી દીધા પછી, વાદી પ્રતિવાદી નંબર ૧–સાચા માલિક સામે કાયમી મનાઈ હુકમની રાહત મેળવવા માટે હકદાર નથી.

૧૪. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણોસર, વર્તમાન અપીલ સફળ થાય છે.પ્રથમ અપીલ અદાલત અને ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા પુષ્ટિ કરાયેલ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમને આથી રદ કરવામાં આવે છે .પરિણામે, પ્રતિવાદી નંબર ૧ સામે કાયમી મનાઈ હુકમ માટે વાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો રદ કરવામાં આવે છે.એટલે કે, વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સમગ્ર દાવો રદ કરવામાં આવે છે.

વર્તમાન અપીલને તે મુજબ મંજૂરી આપવામાં આવે છે.જોકે, કેસના તથ્યો અને સંજોગો જોતા, ખર્ચના સંબંધમાં કોઈ આદેશ નથી.

અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.